

Марина Ф. Аверкіна
**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ «ЗЕЛЕНИХ»
ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ МІСТ УКРАЇНИ**

У статті розглянуто питання формування «зелених» логістичних систем міст України. Розкрито сутність поняття «зелена» логістична система. Співвіднесено функції «зелених» логістичних систем із підсистемами міста.

Ключові слова: місто; «зелена» логістична система.

Рис. 1. Літ. 10.

Марина Ф. Аверкіна
**ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ «ЗЕЛЕННЫХ»
ЛОГИСТИЧЕСКИХ СИСТЕМ ГОРОДОВ УКРАИНЫ**

В статье рассмотрены вопросы формирования «зеленых» логистических систем городов Украины. Раскрыта сущность понятия «зеленая» логистическая система. Соотнесены функции «зеленых» логистических систем с подсистемами города.

Ключевые слова: город; «зеленая» логистическая система.

Maryna F. Averkina¹
**FEATURES OF "GREEN" LOGISTIC SYSTEMS
FORMATION IN UKRAINIAN CITIES**

The article describes the formation of green logistic systems in the cities of Ukraine and reveals the essence of the notion itself – green logistic system. Functions of green logistics system are correlated with urban subsystems.

Keywords: city; green logistic system.

Постановка проблеми. Забезпечення стійкого розвитку міст вимагає пошуку нових технологій, оскільки в містах спостерігається надмірне використання невідновлювальних ресурсів, негативний вплив на навколишнє середовище в результаті використання застарілих технологій, машин, механізмів у виробничих та логістичних процесах. У зв'язку із цим, з метою забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій в руслі відтворення ресурсів зі збереженням соціо-еколого-економічної безпеки в процесі організації логістичних потоків у підсистемах міста, виникає необхідність у формуванні «зелених» логістичних систем міст та агломерацій, що позитивно впливатиме на досягнення означених процесів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методичні та прикладні аспекти формування логістичних систем представлено в працях таких вчених, як З. Герасимчук [4], Л. Ковальська [4], Р. Ларіна [2], О. Мороз [3; 4], Н. Хвищун [4].

Невирішені частини проблеми. Незважаючи на значні наукові здобутки вчених, на сучасному етапі в системі забезпечення стійкого розвитку міста виникає потреба у формуванні «зелених» логістичних систем міст України. Це пояснюється тим, що нині актуальним є використання підходів «зеленої» логістики, про що власне свідчать наукові праці таких вчених, як: П. Байрні [7], А. Діб [7], П. Мерфі [8], Ж.-П. Родріге [9], Д. Роджерс [10], Р. Тіббен-Лембке [10], І.Г. Смирнов [5], Н.М. Щербіна [6].

¹ Lutsk National Technical University, Ukraine.

Мета дослідження полягає у визначенні процесів формування «зелених» логістичних систем міст України.

Основні результати дослідження. З нашої позиції, «зелена» логістична система міста – це складна, адаптивна, відкрита, організовано-структурована та динамічна система, яка складається із взаємозалежних підсистем, що взаємодіють між собою та забезпечують процеси функціонування суб'єктів та взаємозв'язків між ними, які виникають у логістичних ланцюгах, формування яких цілеспрямоване на досягнення стійкого розвитку міста за рахунок використання «зелених» технологій в місті. «Зелена» логістична система міста володіє інтегрованими якостями, не властивими жодному елементу окремо. Ці якості полягають у здатності доставити відповідний ресурс у відповідне місце, у відповідний час, відповідної якості з мінімальними витратами за умови зведення до мінімуму впливу на екосистему міста.

Основна ідея організації «зеленої» логістичної системи міста полягає в інтеграції її елементів, і це передбачає, що зміни в одному її елементі викликають ланцюгову реакцію змін в інших елементах. Саме інтеграція дозволяє охопити весь комплекс взаємозв'язків та взаємодій усіх елементів системи, врахувати можливі наслідки ухвалених рішень і спрогнозувати ситуацію з урахуванням факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ задля забезпечення оптимального досягнення цілей логістичної системи міста [1].

У зв'язку з цим основною метою функціонування логістичної системи міста є не лише інтеграція взаємодій та взаємозв'язків між елементами системи, які входять до її складу, а й забезпечення їх оптимізації з метою досягнення економічних, екологічних та соціальних цілей міста.

«Зелена» логістична система міста є керованою системою, регулювання якої ґрунтується на засадах використання методів логістичного управління, новітніх технологій, які повинні також передбачати взаємну узгодженість функціонування різних елементів логістичної системи міста.

Оскільки основними етапами логістичного процесу в місті виступає «виробництво – розподіл – обмін – споживання», то засадничим у формуванні «зелених» логістичних систем міст є використання таких технологій, які сприятимуть заміні використання невідновлювальних ресурсів відновлювальними, скорочення споживання ресурсів, повторне використання ресурсів, безпечній утилізації потоків відходів, що виникають у логістичному процесі міста, та зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище в цілому. У зв'язку із цим нами сформульовано наступні види «зелених» логістичних систем міст: заміщувальна, обмежувальна, реверсна та змішана.

Так, заміщувальна логістична система передбачає використання таких технологій, які сприятимуть заміні невідновлювальних ресурсів відновлювальними в місті та агломерації. Обмежувальна логістична система спрямована на скорочення споживання ресурсів у місті та агломерації. Реверсна логістична система передбачає управління рухом відходів. Змішана логістична система покликана використовувати технології, які сприяють заміщенню використання невідновлювальних ресурсів відновлювальними, обмеження використання невідновлювальних ресурсів, управління відходами тощо.

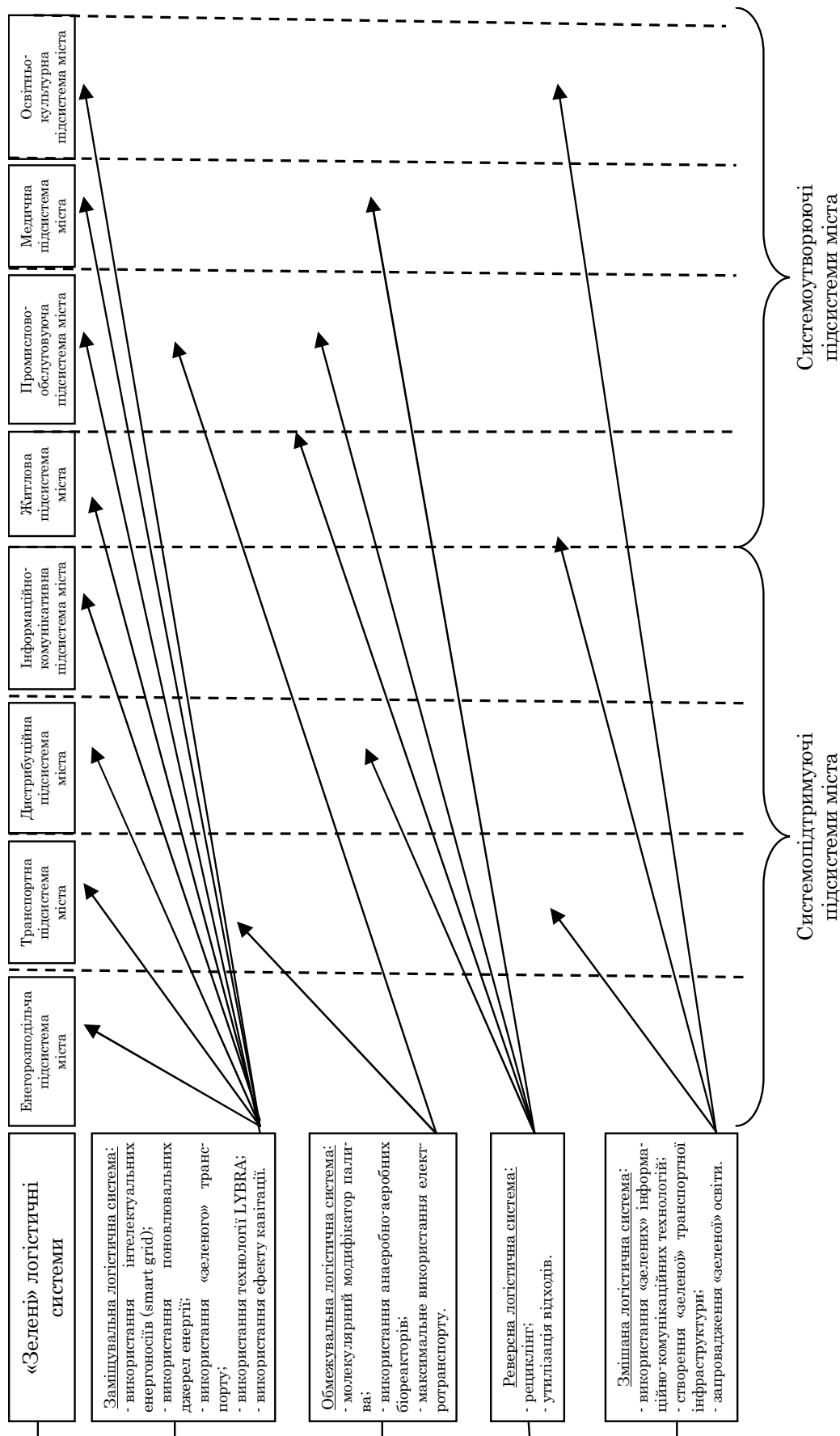

Рис. 1. Співвідношення функцій «зеленої» логістичної системи з підсистемами міста, авторська розробка

У цілому, варто зазначити, що функції сформованих «зелених» логістичних систем міста співвідносяться із системоутворюючими та системо підтримуючими підсистемами міста в руслі забезпечення стійкого розвитку міста, надаючи їм «зеленого» характеру функціонування (рис. 1).

Варто також зауважити, що найбільше таке співвідношення простежується у заміщувальній логістичній системі. Це пояснюється залежністю системоутворюючих та системо підтримуючих підсистем від енергетичних ресурсів. У зв'язку із цим для органів місцевого самоврядування першим завданням повинно бути забезпечення усіх підсистем альтернативною енергією.

Функції обмежувальної логістичної системи найбільше співвідносяться з транспортною та промислово-обслуговуючою, оскільки запропоновані нами технології найбільш доцільно впроваджувати в таких підсистемах. Це сприятиме скороченню споживання невідновлювальних ресурсів в означених підсистемах міста.

Разом з тим, функції реверсної логістичної системи найбільше співвідносяться з дистрибуційною, житловою, промислово-обслуговуючою та медичною підсистемами, оскільки в цих підсистемах проблема утилізації та рециклінгу відходів є однією з головних. При цьому, варто відзначити виключну роль транспортної підсистеми у функціонуванні реверсної логістичної системи, оскільки своєчасне переміщення такого роду потоків залежить і від наявності спеціального екобезпечного транспорту в місті для перевезення відходів.

Функції змішаної логістичної системи найбільше співвідносяться з транспортною, житловою та освітньо-культурною підсистемами. Варто підкреслити, що використання запропонованих технологій сприятиме позитивній трансформації означених підсистем за «зеленим» вектором.

Висновки. З метою забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій вважаємо за необхідне використання запропонованих «зелених» технологій в системоутворюючих та системо підтримуючих підсистемах міста та агломерацій. При цьому для ефективної їх реалізації необхідно розробити напрями інституційного забезпечення, які визначатимуть виконавців, задля успішного впровадження кожної окремої «зеленої» технології.

1. *Копитько О.О.* Логістизація процесів управління ресурсними потоками в організаційно-економічних системах // *Економічний простір.* – 2010. – №41. – С. 263–271.

2. *Ларіна Р.Р.* Теоретико-методологічні основи формування регіональних логістичних систем: Дис... докт. екон. наук: 08.10.01. – Донецьк, 2005. – 484 с.

3. *Мороз О.Д.* Досвід Німеччини у створенні регіональних логістичних центрів, 2008 // www.nbu.gov.ua.

4. *Регіональні логістичні системи: теорія та практика: Монографія / З. Герасимчук, Л. Ковальська, Н. Хвищун, О. Мороз.* – Луцьк: РВВ ЛНТ, 2011. – 264 с.

5. *Смирнов І.Г.* «Зелена логістика»: еколого-географічний вимір // *Український географічний журнал.* – 2002. – №2. – С. 49–52.

6. *Щербіна Н.М., Маслова Л.Я.* Геологістика як напрям теориторіально-екологічної оптимізації логістичних систем, 2008 // www.nbu.gov.ua.

7. *Byrne, P., Deeb, A.* (1993). Logistics must meet the "green" challenge, *Transportation and Distribution*, Feb.: 33–35.

8. *Murphy, P.R., Braunschweig, R.F., Charles, D.* (1996). Green logistics: Comparative views of environmental progressives, moderates, and conservatives. *Journal of Business Logistics* // findarticles.com.

9. *Rodrigue, J-P., Slack, B., Comtois C.* (2001). Green logistics (the paradoxes of). In: Brewer A.M., Button K.J., Hensher D. A The handbook of logistics and supply chain management (pp. 339–350). London: Pergamon.

10. *Rogers, D., Tibben-Lembke, R.* (2001). An examination of reverse logistics practices. Journal of Business Logistics, 22(2): 129–145.

Стаття надійшла до редакції 2.10.2014.

КНИЖКОВИЙ СВІТ

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ТА ЮРИДИЧНА ОСВІТА
ПРЕСТИЖНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Україна, 01011, м. Київ, вул. Панаса Мирного, 26
E-mail: book@nam.kiev.ua
тел./факс 288-94-98, 280-80-56

Фінансовий менеджмент: Підручник / За наук. ред. д.е.н., проф. М. М. Єрмошенка. – К.: Національна академія управління, 2011. – 506 с. Ціна без доставки – 112 грн.

Авторський колектив: **М. М. Єрмошенко, С. А. Єрохін, М. П. Денисенко, О. А. Кириченко, О. І. Соскін, К. С. Горячева.**

Має гриф підручника від Міносвіти України.

У даному підручнику, котрий дає системне і змістовне уявлення щодо управління капіталом у всіх його формах. Комплекс питань, що стосуються фінансово-кредитних відносин на макро- і мікрорівні з точки зору міжнародних стандартів фінансового розвитку, дозволяє сформувати у читача глибоке уявлення про взаємозв'язки комерційної діяльності підприємств з державним механізмом регулювання монетарної сфери через розробку і реалізацію фінансової і грошово-кредитної політики в Україні.

Включає тезаурус з більш як 700 понять, використаних у підручнику.

Представляє інтерес для студентів вищих навчальних закладів, наукових працівників, викладачів, аспірантів, практичних працівників, а також усіх тих, хто цікавиться фінансовим менеджментом.